

Aktualizácia ekonomického hodnotenia investície

podľa §19a zákona č. 523/2004 Z. z.

Dátum hodnotenia

21.6.2023

Autor: Juraj Mikláš

Názov projektu	Rýchlostná cesta R4 Prešov – severný obchvat, II. etapa	
Predkladateľ	Národná diaľničná spoločnosť / Ministerstvo dopravy SR	
Výška nákladov	Investícia (aktuálna): 442,7 mil. eur	Prevádzka (1 rok): – mil. eur

Zhrnutie projektu

Opis projektu	Výstavba druhej etapy severného obchvatu Prešova v plnom profile (štyri pruhy) v dĺžke 10,2 km
Cieľ projektu	Odviesť tranzitnú dopravu z ciest v Prešove a zvýšiť bezpečnosť a plynulosť dopravy
Ďalšie informácie	<p>Projekt je po skončení verejného obstarávania (VO) a má stavebné povolenie (právoplatné od 05/2023).</p> <p>Predpokladané financovanie je zo štátneho rozpočtu.</p> <p>MF SR hodnotilo projekt v 08/2021 pred vyhlásením VO. Hlavným odporúčaním bolo opraviť chyby v ekonomickej analýze a pripraviť upravený materiál pre vládu SR s cieľom rozhodnúť o spôsobe pokračovania realizácie obchvatu Prešova aj s ohľadom na dostupnosť verejných zdrojov (analyzovaných bolo celkovo 6 variant).</p>

Hodnotenie projektu

Súlad s investičným plánom a stratégiou	Projekt je zaradený medzi prioritné projekty v Harmonograme prípravy a výstavby projektov cestnej infraštruktúry , k hlavným prioritám harmonogramu patrí dokončenie rozsúťažených a rozostavaných stavieb (posledná aktualizácia harmonogramu bola predložená na rokovanie vlády dňa 12.6.2023).
Vyhodnotenie cieľov, dopytu a alternatív	Cesty v Prešove sú preťažené. Výstavba obchvatu rieši tento problém odklonením tranzitnej dopravy.
Analýza nákladov	<p>Vysúťažená cena je o 88,8 mil. eur (28,0 %) vyššia ako bola predpokladaná hodnota zákazky (PHZ) vo VO, hlavne z dôvodu rastu cien. Nárast je podložený aj štatistikami ŠÚ SR, keď bol zaznamenaný 35% rast cien stavebných prác a materiálov pre oblasť dopravnej infraštruktúry medzi úrovňou ocenenia PHZ (1. štvrťrok 2021) a úrovňou predloženia ponuky (1. štvrťrok 2023). K nárastu vysúťaženej ceny prispeli:</p> <ul style="list-style-type: none">z asi 80,4 % (71,3 mil. eur) nárast cien stavebných prác a materiálovz asi 7,6 % (6,8 mil. eur) zmena rozsahu prác (hlavne preložky inžinierskych sietí)zvyšná časť 12,0% (10,7 mil. eur) nie je z doručených podkladov jednoznačne zrejmá (napr. zámena položiek rozpočtu) <p>Celkové investičné náklady narástli o 78,3 mil. (ich pôvodná výška v analýze z roku 2021 pred vyhlásením VO bola 364,4 mil. Eur). Tento nárast investičných nákladov je nižší ako nárast vysúťaženej ceny z dôvodu, že predpokladané náklady na zriadenie staveniska (10,5 mil. eur) neboli pôvodne zahrnuté v PHZ vo VO, ale boli zahrnuté v investičných nákladoch z roku 2021.</p>
Ďalšie zistenia a riziká	Napriek vyšším nákladom je projekt stále spoločensky návratný. Po aktualizácii klesol pomer prínosov a nákladov z 1,18 na 1,02 ak odrátame už vynaložené náklady na výkup pozemkov a projekty (bez odpočítania už vynaložených nákladov je pomer 0,96).

Odporúčania MF SR z hodnotenia projektu pred VO boli zapracované čiastočne. Ekonomická analýza nebola investorom upravená, pretože analýza posudzujúca vysúťažený variant nebola zaťažená podľa investora žiadnou chybou a odstránenie identifikovaných nezrovnalostí by neovplyvnilo ekonomickú návratnosť vysúťaženého variantu. Projekt bol vládou Slovenskej republiky nepriamo vzatý na vedomie v Harmonograme prípravy a výstavby projektov cestnej infraštruktúry (projekt nebol na programe zasadnutia vlády prerokovaný ako samostatný bod).

Odporúčania

- Detailný rozpočet víťaznej ponuky sprístupniť ÚHP (MF SR) za účelom rozširovania referenčných cenníkov.

Prílohy

Upozornenie

Všetky sumy v hodnotení sú uvedené v eur s DPH v cenovej hladine aktuálneho kvartálu. Ekonomické hodnotenie MF SR má pre subjekty odporúčací charakter a negarantuje prostriedky z rozpočtu verejnej správy v hodnote investičného projektu. Rozhodnutie o realizácii projektu je v kompetencii jednotlivých ministrov.